

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 17C/53/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3121201365
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Kačmár
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2025:3121201365.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudcom JUDr. Erikom Kačmárom v spore žalobcov: 1. A. B., nar. XX.XX.XXXX, 2. C. B., nar. XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom C. D. E., F. G. H. XXX/XX, obaja zastúpení zástupcom: JUDr. Dušan Divko, advokát, spol. s r.o. so sídlom v Považskej Bystrici, ul. Šoltésovej 346/1, proti žalovanej: Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom v Bratislave, ul. Tomášikova 48, IČO: 00151653, zastúpený zástupcom: AK JUDr. Marek Hic, s.r.o., so sídlom v Martine, ul. P.O.Hviezdoslava 10625/23B, o určenie, že byt s príslušenstvom nie je zaťažený záložným právom, taktó

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Súd **z r u š u j e** neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Trenčín, spisová značka 17C/6/2021 zo dňa 27.08.2021.

III. Žalovanej súd **p r i z n á v a** proti žalobcom spoločne a nerozdielne náhradu trov konania v plnom rozsahu.

IV. Žalobcom súd **p r i z n á v a** proti žalovanej spoločne a nerozdielne náhradu trov dovolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.1 Dňa 01.03.2021 bola Okresnému súdu Trenčín doručená žaloba žalobcov, ktorou sa proti žalovanej banke domáhajú rozsudku súdu, ktorým by určil, že: Nehnuteľnosť v bezpodielovom spoluvlastníctve žalobcov 1. a 2. v podiele 1/1-ina - byt č. XX, nachádzajúci sa na I. poschodí, vo vchode I. XX, bytového domu súp. č. XXX, stojaci na parc. 1266/125 a podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a na príslušenstve o veľkosti 82/10395-in zapísané na LV č. XXXX katastrálne územie C. D. E. v časti C: ťarchy pod por. č. 81 – Slovenská sporiteľňa, a.s., Tomášikova, ako záložné právo Slovenská sporiteľňa, a.s. B. XX, XXX XX J., IČO: 00 151 653 – záložné právo na nehnuteľnosti, byt č. XX na 1. poschodí, vchod XX v dome s. č. XXX, podiel 82/10395 zo spoločných častí a zariadení domu s. č. XXX na poz. p.č. H. XXXX/XXX na základe záložnej zmluvy zo dňa 23.05.2014 – V 1274/2014.1036/2014 a spoluvlastnícky podiel o veľkosti 82/10395-in v parc. KNC XXXX/XXX zastavané plochy a nádvoría o výmere 1654 m² zapísané na LV č. XXXX katastrálne územie C. D. E. v časti C: ťarchy pod por. č. 50 – Slovenská sporiteľňa a.s., Tomášikova 48, 832 37 Bratislava, IČO: 00 151 653 – záložné právo na nehnuteľnosti, podiel 82/10395 z poz. p.č. KN XXXX/XXX vlastníka A. B., XX.XX.XXXX a C. B., K. J. XX.XX. XXXX na základe záložnej zmluvy zo dňa 23.05.2014 – V 1274/2014.-1036/2014, nie sú zaťažené záložným právom v prospech žalovanej tak, ako to bolo zavkladované na Okresnom úrade Ilava, katastrálny odbor pod č. V 1274/2014.

1.2 Túto žalobu odôvodňujú žalobcovia tým, že so žalovanou uzavreli Zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam a mandátnu zmluvu dňa 23.05.2014 s tým, že v prospech žalovanej, t.j. záložného

veriteľa Slovenská sporiteľňa, a.s., ktorý poskytol na základe Zmluvy o splátkovom úvere č. 5057413896 zo dňa 23.05.2014 L. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. E., Pod hájom 1089/57 úver vo výške 35.000 eur na bývanie a vyplatenie dovtedy existujúcich úverov, zriadili záložné právo na ich nehnuteľnosti v BSM a to na byt č. XX, nachádzajúci sa na I. poschodí, vo vchode I. XX, bytového domu súp. č. XXX, stojaci na parc. 1266/125 a na podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a na príslušenstve o veľkosti 82/10395-in zapísané na LV č. XXXX katastrálne územie C. D. E. a na spoluvlastnícky podiel o veľkosti 82/10395-in v parc. KNC XXXX/XXX zastavané plochy a nádvoria o výmere 1654 m² zapísané na LV č. XXXX katastrálne územie C. D. E., ďalej aj ako „byt“, alebo „predmetná nehnuteľnosť“. Uvedená záložná zmluva bola zavkladovaná Okresným úradom Ilava, katastrálny odbor pod č. V 1274/14 dňa 17.04.2014. V Zmluve o zriadení záložného práva v časti III. bola uzavretá mandátna zmluva s tým, že žalobcovia poverili záložného veriteľa, ako mandatára, že je oprávnený toto ich splnomocnenie preniesť ďalším splnomocnením na tretiu osobu, aby na jeho účet za odplatu 0,03 eur uskutočnil všetky úkony potrebné a nevyhnutné k výkonu záložného práva podľa zmluvy o záložnom práve a aby v jeho mene urobil všetky právne úkony potrebné na prevod vlastníctva k zálohu na tretiu osobu. V časti III. bod 2 Záložnej zmluvy je uvedené, že oni, ako záložcovia nie sú oprávnení vypovedať mandátnu zmluvu počas trvania pohľadávky a vylúčila sa platnosť § 567, 569, 570, 574 a 575 Obchodného zákonníka. Dlužník zo Zmluvy o splátkovom úvere L. B. úver splácal, avšak dňa XX.XX.XXXX zomrel. Do jeho práv a povinností v zmysle § 460 OZ vstúpili dedičia. Dedičstvo prejednal Okresný súd Trenčín v konaní 22D/659/2016 a rozhodol prostredníctvom súdnej komisárky JUDr. Miroslavy Turňovej dňa 10.01.2017 tak, že konanie o dedičstve zastavil a vydal majetok nepatrnej hodnoty 1,17 eur a 700 eur G. B., ktorý sa postaral o pohreb poručiťľa. Žalovaná, ako veriteľ si uvedenú pohľadávku do dedičstva neprihlásila. Žalovaná poverila advokátsku kanceláriu usadeného euroadvokáta JUDr. Pavla Nováka, Fazulová 1, 811 07 Bratislava, aby na základe mandátnej zmluvy vymáhal pohľadávku zo zmluvy o úvere ku dňu 01.11. 2020 vo výške 6.698,83 eur s príslušenstvom s tým, že má právo vymáhať uspokojenie aj prostredníctvom záložnej zmluvy a v nej obsiahnutej mandátnej zmluvy. Preto si žalobcovia zvolili právneho zástupcu a dňa 16.12.2020 žalovanej oznámili, že dlžník L. B. zomrel, že veriteľ si neuplatnil pohľadávku v dedičskom konaní a od 30.06.2016 tento dlh žalovanej voči jej dlžníkovi s poukazom na § 579 ods. 1 a 2 OZ zanikol. Ďalej oznámili, že namietajú v zmysle § 100 ods. 2 OZ premlčanie aj záložného práva, ktoré sa nezávisle premlčuje na pohľadávke, ktorá je ním zabezpečená. Záložné právo sa v zmysle § 101 OZ premlčuje v okamihu, keď zabezpečená pohľadávka nebola riadne a včas splnená a to vo všeobecnej 3-ročnej premlčacej lehote. Nepremlčuje sa však skôr než zabezpečená pohľadávka. Premlčacia doba záložného práva beží odo dňa, kedy záložné právo mohlo byť vykonané po prvý krát, t.j. odo dňa kedy vzniklo právo veriteľovi na uspokojenie zabezpečenej pohľadávky zo zálohu. Od 30.06.2016, t.j. odo dňa smrti dlžníka, ubehla 4-ročná lehota v zmysle Obchodného zákonníka a uvedený dlh zanikol a takto bežala nezávisle na tomto aj premlčacia lehota záložného práva a to trojročná. Žiadali žalovanú stranu, aby im predložila kvitanciu o potvrdení, že záložné právo je premlčané a v súčasnosti už neexistuje, s čím zanikla aj platnosť mandátnej zmluvy na realizáciu záložného práva. Žalovaná sa na túto výzvu vyjadrila dňa 25.01.2021 s tým, že im oznámila, že dňom 23.01.2021 nastáva mimoriadna splatnosť pohľadávky z úverovej zmluvy, ktorej žalobcovia ako účastníci neboli a vyzýva ich, aby uhradili ich pohľadávku vo výške 37.574,23 eur do 15 dní a zároveň 08.02.2021 im žalovaná oznámila, že pohľadávka banky a jej záložné právo existujú a nie sú premlčané a že žalovaná bude uplatňovať svoje práva. Preto vzhľadom na spornosť právneho výkladu medzi účastníkmi majú naliehavý právny záujem v zmysle § 137 písm. c/ CSP o určenie súdom, že ich predmetné nehnuteľnosti nie sú zaťažené záložným právom v prospech žalovanej. V tomto smere poukazujú na Rozsudok NS ČR 21Cdo/2185/2009, ktorý uviedol, že záložné právo je právom, ktoré podlieha premlčaniu, lebo nejde o majetkové právo na rozdiel od vlastníckeho práva, aj keď má takisto vecno-právnu povahu. Ďalej uviedol, že je tu možnosť dovolávať sa ochrany v prípade premlčania záložného práva proti záložnému veriteľovi nie len prostredníctvom námietky premlčania, ale aj prostredníctvom samostatnej žaloby o určenie, že tu záložné právo nie je, ak je na takomto určení naliehavý právny záujem. Takisto v ďalšom rozsudku NS ČR 21Cdo/1918/2005 zo dňa 25.04.2007 dovolací súd vyjadril právny názor zásadného významu o premlčateľnosti záložného práva, keď uviedol, že toto sa premlčí v 3-ročnej lehote, ktorá začína odo dňa kedy právo mohlo byť vykonané po prvý krát, t.j. odo dňa kedy vzniklo právo na uspokojenie zabezpečenej pohľadávky zo zálohu. Keďže žalovaná nezačala výkon záložného práva po 30.06.2016, t.j. po smrti jediného dlžníka L. B., jej nárok na uspokojenie pohľadávky zo záložného práva je takto premlčaný dňom 30.06.2019. Keďže uznesenie o dedičstve po nebohom L. B. nadobudlo právoplatnosť 02.02.2017 a to uznesením 22D/659/2016-51, žalovaná vedela, že žiaden dedič uvedený dlh dlžníka neprevzal a aj napriek tomuto zániku dlhu dlžníka, nepristúpila k realizácii záložného práva, hoci vedela, že povinnosť dlžníka L. B. zanikla aj pri nesplnenom záväzku v zmysle § 575 ods. 1 OZ, ktorý stanovuje, že ak sa plnenie

dlužníka stane nemožným, povinnosť dlžníka plniť zanikne. O tomto sa žalovaná podľa jej vyjadrenia dozvedela dňom 02.02.2017, keď uviedla, že si riadne uplatnila svoje práva v dedičskom konaní. Ďalej žalovaná musela vedieť, že smrťou dlžníka L. B. jeho povinnosť vrátiť dlh žalovanej nezaničila, ale táto povinnosť prešla dňom smrti na dedičov v zmysle § 579 ods. 1 OZ. O prechode tejto povinnosti však nebolo v dedičskom konaní rozhodnuté, keďže poručiteľ nezanechal dedičstvo s tým, že dedičia by predĺžené dedičstvo museli odmietnuť. Dedičský súd v zmysle § 175 zákona č. 161/2015 Z.z. musel vykonať predbežné vyšetrenie dedičstva za účelom zistenia dedičov poručiteľovho majetku a jeho dlhov. Preto úkony žalovanej voči nim, považujú za absolútne neplatné, keď im oznamuje, že dňa 23.01.2021 vyhlásila mimoriadnu splatnosť pohľadávky zo zmluvy o úvere, hoci neboli účastníkmi úverovej zmluvy a dlh dlžníka zanikol.

2. Na doručení žalobu reagovala žalovaná udelením plnej moci na jej zastupovanie právnomu zástupcovi, ktorý sa k žalobe žalobcov vyjadril písomným vyjadrením k žalobe zo dňa 17.04.2021. V ňom uviedol najmä to, že namieta miestnu príslušnosť súdu z dôvodu, že vec sa netýka práv k nehnuteľnosti, ale k bytu, ktorý nie je nehnuteľnosťou. Navyše sa nejedená o určenie vecného práva, ale o určenie jeho neexistencie. Ďalej k podstate žaloby uviedol, že nie je pravdivé tvrdenie žalobcov, že si pohľadávku do dedičstva po poručiteľovi L. B. neprihlásil. Opak je pravdou. Ďalej argumentoval, že podľa § 579 ods.2 Občianskeho zákonníka smrťou dlžníka zaniká len povinnosť, ktorej predmetom bolo plnenie viažuce sa na osobný výkon dlžníka. Peňažná povinnosť ňou nie je. Ide o povinnosť druhovú. Ak by peňažné povinnosti zanikali smrťou dlžníka, z akého dôvodu by sa nimi mal vôbec notár ako dedičský komisár zaoberať a z akého dôvodu by sa napr. v takomto konaní fakultatívne prihlasovali. Ani samotným dedením nedochádza k prechodu dlhov na prípadných právnych nástupcov, ale "len" k vzniku zodpovednosti za dlhy poručiteľa. Smrť dlžníka nemá vplyv na existenciu pohľadávky veriteľa a už vôbec nie na povinnosť náhradného dlžníka (t.j. v tomto prípade záložcu). Žalovaná uvedené tvrdenia o údajnom zániku povinnosti záložcu (žalobcov) plniť predmetnú pohľadávku, splnenie ktorej je zabezpečené zálohom vo vlastníctve žalobcov v celom rozsahu popiera. Žalobcovia ako záložcovia sú povinní strpieť výkon záložného práva záložným veriteľom na uvedený záloh. Predmetné záložné právo riadnym spôsobom existuje, je zapísané v katastri nehnuteľnosti v súlade so skutkovým a právnym stavom, neexistuje tu žiadna skutočnosť, ktorá by spôsobovala jeho zánik, o.i. nijako nezaničila zabezpečená pohľadávka. Záložca je tzv. náhradným dlžníkom a z uvedeného, ako i z charakteru akéhokoľvek zabezpečovacieho inštitútu vyplýva, že podstatou akéhokoľvek zabezpečenia je to, že v prípade, ak nedôjde – a to z akéhokoľvek dôvodu k splneniu zabezpečovanej pohľadávky tzv. hlavným dlžníkom, je povinný uvedenú povinnosť (bez ohľadu na dôvod „neuspokojenia“ pohľadávky) splniť dlžník náhradný. V tomto smere poukázal napríklad na rozsudok NS ČR sp.zn. 21 Cdo/1198/2005 z 09.02.2006 publikovaný aj v Sbírcе soudních rozhodnutí a stanovisek pod R 16/2007. Z neho vyplýva, že súdna prax už skôr dospela k záveru, že na uplatnenie pohľadávky, ktorá bola zaistená treťou osobou (napríklad ručením, záložným právom a pod.), nemajú vplyv skutočnosti, že dlžník zomrel a že tu nie je nikto, kto by za jeho dlhy zodpovedal, poprípade že jeho dedičia zodpovedajú za dlhy iba do výšky ceny nadobudnutého dedičstva. Princíp akcesority je totiž potrebné vziať do úvahy len k zaistenej pohľadávke a nie k osobe dlžníka. Vo vzťahu k námietke premlčania záložného práva žalovaná uviedla, že ak bola povinnosť dohodnutá v podobe každomesačných splátok, každá z čiastkových platieb má svoj samostatný právny osud a premlčuje sa samostatne. Bolo dohodnuté, že úver bude splácaný každomesačnými splátkami, počas 360 mesiacov, splatnosť prvej splátky 20.7.2014, splatnosť poslednej splátky 20.6.2044, výška splátky 144,71 eur vždy k 20.-mu dňu v mesiaci. To vylučuje, aby došlo k úplnému premlčaniu pohľadávky, čo rovnako vylučuje premlčanie záložného práva, ktoré zabezpečuje všetky uvedené plnenia v úplnosti. Požiadavka žalobcov na predloženie kvitancie o potvrdení, že záložné právo je premlčané a v súčasnosti už neexistuje, je bez akéhokoľvek vecného základu (odhliadajúc od toho, že následkom premlčania nikdy nie je zánik práva, ten je následkom preklúzie). V nadväznosti na uvedené je potrebné uviesť, že ak žalobcovia uvádzajú, že žalovaná oznámila žalobcom, že dňom 23.01.2021 nastáva mimoriadna splatnosť pohľadávky z úverovej zmluvy, je uvedené vyslovene zavádzajúce. Ako adresát uvedeného úkonu je uvedený L. B., nie žalobcovia. Uvedené im bolo zasielané len na vedomie a je pochopiteľné, že vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru nie je možné voči niekomu, kto nie je úverovým dlžníkom. Tento úkon je výstupom z bankového informačného systému, pri ktorom nebola zohľadnená skutočnosť úmrtia obligačného dlžníka. Ak žalobcovia argumentujú judikatúrou súdov Českej republiky, tak je potrebné poukázať na skutočnosť, že nie všetky rozhodnutia súdov ČR sú v Slovenskej republike "automaticky" aplikovateľné (a to z dôvodu vecnej odlišnosti), pričom mnohokrát sú bez náležitého kritického zhodnotenia prijímané. I v prípade záložného práva a výkonu záložného práva je právna úprava odlišná (v tomto smere na uvedené poukazuje i slovenský Ústavný súd a to

v plenárnom rozhodnutí PL. ÚS 23/14, keď poukazuje na nemožnosť aplikácie rozhodnutia českého Ústavného súdu a to práve pre odlišnosť právnej úpravy). V Českej republike je výkon záložného práva podmienený exekučným titulom (čoho dôsledkom je napr. i úplne iná premlčacia doba) a ani v Českej republike nie je jednotne prijímaný záver o možnom zániku záložného práva v dôsledku premlčania. Podľa názoru žalovanej sa záložné právo z podstaty premlčať nemôže (viazne na veci), - zhodne napr. i Števček, M. - Občiansky zákonník I. Komentár, C.H. Beck2015, či Moravčíková, A., in.: Patakyová, M. - Obchodný zákonník. Komentár, C.H.Beck 2016). I dôsledkom prípadného premlčania práva nie je jeho zánik, ale iba prípadné oslabenie.

3. Na vyjadrenie žalovanej k žalobe reagovali žalobcovia replikou zo dňa 10.05.2021. V nej uviedli najmä to, že nesúhlasia s námietkou miestnej nepríslušnosti, pretože spor sa týka vecného práva k nehnuteľnostiam, ktoré sú v obvode Okresného súdu Trenčín. K veci samej uviedli, že trvajú na tom, že nikto neprevzal povinnosť splácať žalovanej predmetný splátkový úver. Povinnosť jediného dlžníka zanikla jeho smrťou, keď spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti zaniká v zmysle § 7 ods. 2 Občianskeho zákonníka. V zmysle § 579 ods. 1 Občianskeho zákonníka smrťou dlžníka povinnosť nezanikne, ibaže jej obsahom bolo plnenie, ktoré mal osobne vykonať dlžník. Keďže povinnosť zo zmluvy o splátkovom úvere neprešla na dedičov, uvedený dlh zanikol podľa § 575 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorý stanovuje, že ak sa plnenie stane nemožným, povinnosť dlžníka plniť zanikne. Týmto k úplnému zániku plnenia zo zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 23.05.2014 došlo právoplatnosťou dedičského rozhodnutia Okresného súdu Trenčín 22D/659/2016, keď vo veci prechodu dedičských práv je ingerencia štátu prostredníctvom dedičského konania, ktoré bolo zastavené a stalo sa právoplatným 02.02.2017. Vznášajú námietku premlčania záložného práva a to od času právoplatnosti dedičského rozhodnutia od 02.02.2017 do 02.02.2020.

4. Na repliku žalobcov reagovala žalovaná duplikou zo dňa 16.06.2021, v ktorej okrem už uvedenej argumentácie uviedla, že výlučným (a protiprávnym) cieľom podanej žaloby je snaha žalobcov vyhnúť sa plneniu riadne prijatých záväzkov, hoci žalovaný ako veriteľ svoju povinnosť splnil, poskytol úver v plnej výške 35.000 eur a tento mu nebol vrátený, takéto konanie subjektu povinnosti je nepochybne i v rozpore s dobrými mravmi a nemôže požívať právnu ochranu.

5. Po uvedených písomných vyjadreniach sporových strán, bol súdu dňa 25.08.2021 doručený návrh žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhali, aby súd neodkladným opatrením zakázal žalovanej výkon záložného práva, aby nenakladala so svojimi právami vyplývajúcimi zo záložného práva, ktoré vzniklo na základe záložnej zmluvy uzavretej so žalobcami dňa 23.05.2014, ktorej vklad bol povolený Okresným úradom Ilava, katastrálny odbor pod č. V 1274/2014 dotýkajúci sa nehnuteľnosti v bezpodielovom spoluvlastníctve žalobcov 1. a 2. v podiele 1/1-ina - byt č. XX, nachádzajúci sa na I. poschodí, vo vchode I. XX, bytového domu súp. č. XXX, stojaci na parc. 1266/125 a podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a na príslušenstve o veľkosti 82/10395-in zapísané na LV č. XXXX katastrálne územie C. D. E. a spoluvlastnícky podiel o veľkosti 82/10395-in v parc. KNC XXXX/XXX zastavané plochy a nádvoría o výmere 1654 m² zapísané na LV č. XXXX katastrálne územie C. D. E. a to až do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 17C/6/2021.

6. Následne súd uznesením sp. zn. 17C/6/2021 zo dňa 27.08.2021 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil žalovanej, aby sa zdržala výkonu práv záložného veriteľa, ktoré jej vyplývajú zo záložného práva, ktoré vzniklo na základe Zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam uzavretej so žalobcami dňa 23.05.2014, ktorej vklad bol povolený Okresným úradom Ilava, katastrálny odbor pod č. V 1274/2014, vzťahujúcim sa na nehnuteľnosti v bezpodielovom spoluvlastníctve žalobcov v podiele 1/1, a to byt č. XX, nachádzajúci sa na 1. G., vo vchode I. XX, bytového domu so súpisným číslom XXX, postavenom na pozemku parcela č. 1266/125, spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a na príslušenstve o veľkosti 82/10395, zapísaných na Liste vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie C. D. E. a spoluvlastnícky podiel o veľkosti 82/10395 na pozemku parcela č. 1266/125 zastavané plochy a nádvoría o výmere 1654 m² zapísaný na Liste vlastníctva č. XXXX pre katastrálne územie C. D. E., a to až do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 17C/6/2021.

7. Súd o žalobe žalobcov pôvodne rozhodol rozsudkom sp.zn. 17C/6/2021 zo dňa 10.05.2022 tak, že žalobu zamietol, nakoľko konštatoval, že nedošlo k zániku zabezpečovanej pohľadávky smrťou

záložného dlžníka, ani sa splnenie dlhu nestalo nemožným. Zároveň zrušil aj vyššie uvedené nariadené neodkladné opatrenie. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 08.09.2023 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trenčín sp.zn. 6Co/72/2022 z 25.07.2023, ktorý potvrdil v odvolacom konaní na základe odvolania žalobcov rozsudok súdu prvého stupňa. Na základe dovolania žalobcov Najvyšší súd SR ako dovolací súd uznesením sp.zn. 1Cdo/145/2023 zo dňa 28.05.2025 zrušil rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 25. júla 2023 sp. zn. 6Co/72/2022 a rozsudok Okresného súdu Trenčín z 10. mája 2022 č. k. 17C/6/2021-181 a vec súdu prvej inštancie vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. V odôvodnení zrušujúceho rozhodnutia uviedol iba to, že rozsudok odvolacieho súdu nespĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 393 ods. 2 CSP v spojení s § 220 ods. 2 CSP, je nedostatočný, vnútorne rozporný, nelogický, nezrozumiteľný a nejasný. Vzhľadom na uvádzanú zmätočnosť rozhodnutia bude potrebné sa v novom rozhodnutí náležite vysporiadať so všetkými dovolacími námietkami žalobcov, napr. týkajúcich sa zániku záväzku smrťou a prechodu na dedičov, prihlásenia pohľadávky do dedičstva.

8. Súd následne nariadil termín pojednávania v konaní na deň 18.09.2025 a predvolal naň právnych zástupcov sporových strán.

9.1 Dňa 21.08.2025 bola súdu doručená zmena žaloby, resp. návrh na zmenu žaloby žalobcov. Podľa tohto návrhu sa žalobcovia mienia po pripustení zmeny žaloby domáhať splnenia povinnosti žalovanej na zaplatenie sumy 47.974,14 eur a navyše splnenia povinnosti obchodnej spoločnosti DUPOS dražobná spol. s r.o. na zaplatenie sumy 3.435,82 eur. Túto obchodnú spoločnosť označili žalobcovia v zmene žaloby ako žalovaného 2/. Podľa odôvodnenia tohto návrhu žalobcovia v snahe zabrániť výkonu záložného práva žalovanou, ktorá sa snažila ich založený byt odpredať na dobrovoľnej dražbe dňa 06.02.2024, uhradili týmto žalovaným uvedené čiastky pred jej konaním. Úhradou daných súm od žalobcov získali bezdôvodné obohatenie, keďže išlo o plnenie z právneho dôvodu, ktorý odpadol, a mali by ho žalobcom vydať. Záložné právo žalovanej na ich byt bolo po zaplatení vyššie uvedených súm vymazané z LV č. XXXX pre katastrálne územie C. D. E., čím stratili naliehavý právny záujem na tomto určení.

9.2 O tomto návrhu na zmenu žaloby súd rozhodol na pojednávaní tak, že zmenu žaloby zo dňa 20.08.2025 nepripustil.

10. Právny zástupca žalobcov na následnom pojednávaní uviedol, že zotrvávajú na zmene žaloby. Táto zmena žaloby bola uskutočnená v dôsledku toho, že došlo k výmazu predmetného záložného práva, nakoľko žalobcovia v snahe predísť väčšej škode uhradili pohľadávku banky. Kľúčovou otázkou v tom spore je, či smrťou záložného dlžníka došlo aj k zániku pohľadávky banky.

11. Právny zástupca žalovanej na pojednávaní uviedol, že nesúhlasí v prvom rade s tvrdením protistrany, že žalovaná vykonala výmaz záložného práva, nakoľko toto vykonáva kataster ako štátny orgán v záznamovom konaní. Vo vzťahu k argumentácii, že došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovanej plnením žalobcov stručne uvádza, že nikto žalobcov nenútil uhradiť pohľadávku žalovanej a bolo to ich vlastné rozhodnutie. Ak mali za to, že naozaj pohľadávka banky zanikla, mali nechať prebehnúť dobrovoľnú dražbu a následne podať žalobu o jej neplatnosť. Vo vzťahu k rozhodnutiu dovolacieho súdu uvádza, že z jeho odôvodnenia vyplývajú nedostatky vo vzťahu k rozhodnutiu odvolacieho súdu, a preto je zvláštne, resp. v rozpore s odôvodnením, ak dovolací súd výrokovo zrušil aj rozhodnutie súdu prvého stupňa, pričom dôvody na takýto postup v celom rozsahu absentujú. Čo sa týka zániku záložného práva, toto bolo v konaní už vyriešené, teda že až do splnenia pohľadávky alebo uhradenia pohľadávky toto existovalo. Súdna prax je ustálená v tom, že pohľadávka môže existovať aj bez existencie dlžníka. Čo sa týka zmeny žaloby, z jej znenia vyplýva, že označený je aj ďalší subjekt ako žalovaná strana, pričom žalovaná má za to, že ak sa má rozhodnutie týkať aj tohto subjektu je potrebné minimálne, aby sa s takýmto oboznámil a mohol prípadne argumentovať vo svoj prospech. Čo sa týka predpokladov na pripustenie zmeny žaloby, tak uvádza, že výsledky doterajšieho konania nemôžu byť podkladom pre nové rozhodnutie. Nakoľko jednak doteraz v konaní nevystupoval druhý subjekt a predovšetkým preto, že po zmene žaloby by sa riešil už iný, nie záložný vzťah, ale deliktuálny vzťah.

12.1 Súd konštatuje, že medzi sporovými stranami neexistuje spor ohľadne skutkových okolností prípadu.

12.2 Na vykonaných pojednávaniach súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to : č. I. 5 zmluva o úvere, č. I. 8 zmluva o zriadení záložného práva, č. I. 10 rubová strana a č. I. 11 rozhodnutie OÚ Ilava z 17.06.2014, č. I. 11 rubová strana výpis z LV č. XXXX, č. I. 12 rubová strany výpis z LV č. XXXX, č. I. 13 oznámenie o začatí výkonu mandátnej činnosti, č. I. 14 rubová strana list žalovanej z 08.02.2021, č. I. 15 oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, č. I. 46 výpis z úverového účtu, č. I. 67 oznámenie o začatí výkonu záložného práva, č. I. 170 výzva z 29.05.2016, č. I. 171 list žalovanej z 19.12.2016, č. I. 172 výzva žalovanej z 02.12.2020, vyhlásenie navrhovateľa dražby zo dňa 03.08.2021 a list Okresného súdu Trenčín sp.zn. 22D/659/2016 z 10.01.2017. Medzi sporovými stranami nebolo sporné ani to, že v súčasnosti predmetné záložné právo na byte vo vlastníctve žalobcov ako farcha neviazne. Na základe vykonaného dokazovania a na základe nesporných skutkových okolností bol zistený nasledovný skutkový stav:

13.1 Žalovaná, ako veriteľ, uzatvorila dňa 23.05.2014 s dlžníkom L. B., narodeným dňa XX.XX.XXXX, úverovú zmluvu, na základe ktorej bol dlžníkovi poskytnutý úver na bývanie v sume 35.000 eur, za účelom vyplatenia existujúcich úverov. Konečná splatnosť celého úveru bola dohodnutá na deň 20.06.2044. Bolo dohodnutých 360 mesačných splátok splatných k 20. dňu v mesiaci, počnúc dňom 20.07.2014. V rovnaký deň, teda dňa 23.05.2014, uzatvorila žalovaná so žalobcami Zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam, na základe ktorej bolo zriadené záložné právo k bytu, vo vlastníctve žalobcov ako záložcov. Zabezpečená bola pohľadávka žalovanej voči L. B. z predmetnej úverovej zmluvy, ktorú tvorí istina vo výške 35.000 eur, úroky, úroky z omeškania a všetky poplatky a náklady spojené s úverovou zmluvou. Vklad záložného práva bol povolený Okresným úradom Ilava, číslo vkladu V 1274/14 dňa 17.06.2014.

13.2 Dňa 30.06.2016 dlžník L. B. zomrel. Dedičské konanie po zomrelom dlžníkovi bolo zastavené uznesením Okresného súdu Trenčín sp.zn. 22D/659/2016 z 10.01.2017 a majetok nepatrné hodnoty bol vydaný osobe, ktorá sa postarala o pohreb poručiteľa - dlžníka.

13.3 Dňa 02.12.2020 oznámila žalovaná žalobkyni v 2. rade, že výška predmetnej zabezpečenej pohľadávky ku dňu 01.11.2020 je v sume 6.698,83 eur. Zároveň ju upozornila na možnosť výkonu záložného práva predajom zálohu. Listom zo dňa 08.02.2021 oznámila žalovaná právnenému zástupcovi žalobcov, že predmetná pohľadávka a záložné právo nie sú premlčané a existujú.

13.4 Na LV č. XXXX pre katastrálne územie C. D. E. nie je na byte č. XX vo vlastníctve žalobcov zapísané žiadne záložné právo v prospech žalovanej ako záložného veriteľa. Žalovaná realizovala výkon záložného práva, pričom žalobcovia zaplatili peňažnú pohľadávku, ktorá bola zabezpečená predmetným záložným právom.

14. Podľa § 137 Civilného sporového poriadku žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o a) splnení povinnosti, b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu, c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

15.1 Po zistení podstatného skutkového stavu súd na rozhodnutie aplikoval citované ustanovenia právnych predpisov a následne vec právne posúdil takto:

15.2 Žalobcovia sa podanou žalobou domáhajú určenia neexistencie vecného práva (záložného práva), viaznuceho na ich byte, resp. nehnuteľnostiach, teda určenia, že tu právo nie je. Podľa § 137 písm.c/ Civilného sporového poriadku, ktorý je potrebné aplikovať na prejednávany spor, žalobou možno požadovať aby sa rozhodlo o určení či tu právo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem. Teda podľa tohto ustanovenia je pre procesnú prípustnosť takejto žaloby potrebné, aby na takomto určení mali žalobcovia naliehavý právny záujem.

15.3 Súd konštatuje, že žalobcovia nemajú naliehavý právny záujem na požadovanom určení, pretože predmetné záložné právo už bolo v priebehu konania vymazané (a to ešte pred rozhodnutím dovolacieho súdu) a v súčasnosti neexistuje, čo nebolo medzi sporovými stranami ani sporné. Preto súd žalobe nemohol vyhovieť a jediným možným rozhodnutím, ktoré pripadá do úvahy, je zamietnutie žaloby.

16.1 Podľa § 335 ods.1 Civilného sporového poriadku neodkladné opatrenie nariadené po začatí konania vo veci samej súd prvej inštancie aj bez návrhu zruší rozhodnutím, ktorým žalobu odmieta alebo zamietá alebo ktorým konanie vo veci samej zastavuje.

16.2 Súd výrokom II tohto rozsudku podľa § 335 ods.1 Civilného sporového poriadku zrušil neodkladné opatrenie nariadené v tomto konaní uznesením Okresného súdu Trenčín spisová značka 17C/6/2021 zo dňa 27.08.2021. Rozhodol tak preto, že žalobu vo veci samej zamietol a výrok súdu prvého stupňa, ktorým už raz právoplatne bolo nariadené neodkladné opatrenia zrušené, zrušil dovolací súd. Súd tak rozhodol iba z formálnych dôvodov, nakoľko výkon záložného práva už nie je v súčasnosti ani možný.

17.1 Podľa § 255 ods.1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

17.2 Podľa § 262 ods.1, ods.2 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

17.3 Podľa § 453 ods.3 Civilného sporového poriadku ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania.

17.4 O trovách pôvodného konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 Civilného sporového poriadku v spojení s § 453 ods.3 Civilného sporového poriadku, pretože žalovaná bola v konaní vo veci samej úspešná v plnom rozsahu.

17.5 O trovách dovolacieho konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 Civilného sporového poriadku, v spojení s § 453 ods.3 Civilného sporového poriadku. Nakoľko žalobcovia boli v dovolacom konaní plne úspešní, súd im priznal proti žalovanej právo na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

17.6 O výške náhrady trov konania pôvodného konania, resp. dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia a to na Okresnom súde Trenčín. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. O odvolaní bude rozhodovať Krajský súd v Trenčíne. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vyššie uvedenú vadu, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.